

2019-2021

Finansplan

BUDGET OCH EKONOMISKA RAMAR

ÄNDRINGSFÖRTECKNING

Version	Datum	Ändring	Beslutat av
1.	2019-01-09	Nyutgåva	

Finansplan

Finansplanen innehåller planeringsförutsättningar, finansiering och budgetramar per nämnd för åren 2019–2021. Planen innehåller även finansiella mål, investeringsramar och prognoser för nationella satsningar.

Finansplanen utgår denna planperiod från Regiondirektörens direktiv för verksamhetsplanering 2019, RS/1134/2018.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Planeringsförutsättningar	6
1.1	Planeringsförutsättningarna 2019–2021	6
1.2	Regionens ekonomiska utveckling	6
1.3	Den samhällsekonomiska utvecklingen	7
1.4	Befolkningsutveckling	8
1.5	Skatteunderlagets utveckling	9
1.6	Löne- och prisförändring för landsting	10
2	Region Jämtland Härjedalens finansiering	11
2.1	Skatteintäkter	11
2.2	Kommunala utjämningsbidrag och generella statsbidrag	11
2.3	Läkemedelsbidrag	12
2.4	Finansnetto	12
2.5	Pensionskostnader	13
2.6	Resultatförbättrande åtgärder	14
2.7	Likviditet och upplåningsutrymme	14
3	Budgetramar per nämnd samt finansiering 2019–2021	15
3.1	Budgetramar	15
3.2	Förändring budgetramar	16
3.2.1	Nämndförändringar 2019	16
3.2.2	Regionstyrelsen	17
3.2.3	Hälso- och sjukvårdsnämnden	18
3.2.4	Regionala utvecklingsnämnden	18
3.2.5	Revision	18
3.2.6	Gemensam nämnd för samverkan inom drift och stöd	18
3.2.7	Patientnämnd	18
3.2.8	Förtroendevalda politiker	19
3.3	Investeringsram Regionstyrelsen	19
3.4	Nationella satsningar, riktade statsbidrag	19
3.5	Välfärdsmiljard, utifrån flyktingmottagande	20
4	Finansiella mål	21
4.1	Långsiktigt hållbar ekonomi	21
4.2	Kostnadskontroll	21

4.3	Avtalstrohet	21
4.4	Självfinansieringsgrad investeringar	22
5	Resultat-, balans- och finansieringsbudget	23
5.1	Resultatbudget	23
5.2	Balansbudget	24
5.3	Finansieringsbudget	25
6	Sammanfattande slutsatser	25
7	Bilagor	26
7.1	Bilaga 1 Ordlista och förkortningar	26

FIGURFÖRTECKNING

Figur 1.	Jämtlands läns landsting resultat exkl. RIPS-effekter 2011–2014, Region Jämtland Härjedalen 2015–2017 samt prognos 2018 per augusti	7
Figur 2.	Prognos finansiella kostnader 2018–2021 Region Jämtland Härjedalen	13

TABELLFÖRTECKNING

Tabell 1.	Nyckeltal för den svenska ekonomin	8
Tabell 2.	Befolkningssiffror för åren 2017–2021 SCB, samt egen prognos Jämtland Härjedalen ..	8
Tabell 3.	SKLs prognos för utvecklingen av skatteunderlaget	9
Tabell 4.	SKLs prognos för Landstingprisindex LPIK	10
Tabell 5.	Bidrag från utjämningsystemet i miljoner kronor - Region Jämtland Härjedalen	12
Tabell 6.	Pensionskostnader - Region Jämtland Härjedalen	13
Tabell 7.	Pensionsåtagande - Region Jämtland Härjedalen	14
Tabell 8.	Resultatförbättrande åtgärder	14
Tabell 9.	Upplåningsutrymme	14
Tabell 10.	Inprioriteringar	15
Tabell 11.	Budgetramar per nämnd samt finansiering	16
Tabell 12.	Investeringsbehov	19
Tabell 13.	Riktade statsbidrag	19
Tabell 14.	Välfärdsmiljard som fördelas utifrån flyktingmottagande	20
Tabell 15.	Långsiktig hållbar ekonomi	21
Tabell 16.	Kostnadskontroll	21
Tabell 17.	Avtalstrohet	22
Tabell 18.	Resultatbudget	23
Tabell 19.	Balansbudget	24
Tabell 20.	Finansieringsbudget	25

Region Jämtland Härjedalens finansplan 2019–2021

Vi går in i mandatperioden med stor ödmjukhet väl medvetna om det ekonomiska läge som regionen befinner sig i. Vår målsättning är att först stoppa den negativa ekonomisk utvecklingen och sedan vända den. Det är en stor utmaning och det kommer att ta ett antal år innan det ackumulerade underskottet är återställt. Men det är ett nödvändigt arbete.

För att vända ekonomin är vår ambition att skapa ett arbetsklimat som är öppet och transparent och involvera såväl personal som partierna i oppositionen. De stora utmaningarna och det omställningsarbete som krävs kommer att kräva tydlighet och ledarskap men också tålamod och förståelse hos alla medarbetare.

Region Jämtland Härjedalen är stor till ytan men glest befolkad, en befolkning som bor spridd över hela ytan. Det skapar speciella förutsättningar för att kunna bedriva en säker och effektiv sjukvård i hela området. Men det är också speciella förutsättningar för infrastruktur, kollektivtrafik och många andra av regionens ansvarsområden.

*Centerpartiet
Kristdemokraterna
Liberalerna
Moderaterna
Miljöpartiet de gröna*

1 PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

I detta kapitel redovisas förutsättningar som är viktiga för Region Jämtland Härjedalens ekonomiska planering inför åren 2019 – 2021.

I finansplanen fastställer regionfullmäktige finansiella ramar för respektive nämnd, skattesats samt resultat-, balans- och finansieringsbudget.

1.1 Planeringsförutsättningarna 2019–2021

Region Jämtland Härjedalens ekonomiska läge är allvarligt. Prognos för år 2018 är efter novembermånad -250 miljoner kronor.

Rättigheten till hälso- och sjukvård är reglerad i lag. Vid årsskiftet 2015 trädde en ny patientlag i kraft som ger den enskilde patienten stora rättigheter till vård, samtidigt som landstingens möjligheter att begränsa vårdutbudet kraftigt begränsats. Regionens mål är att bedriva en kostnadseffektiv vård som är likvärdig med den som erbjuds i övriga landet.

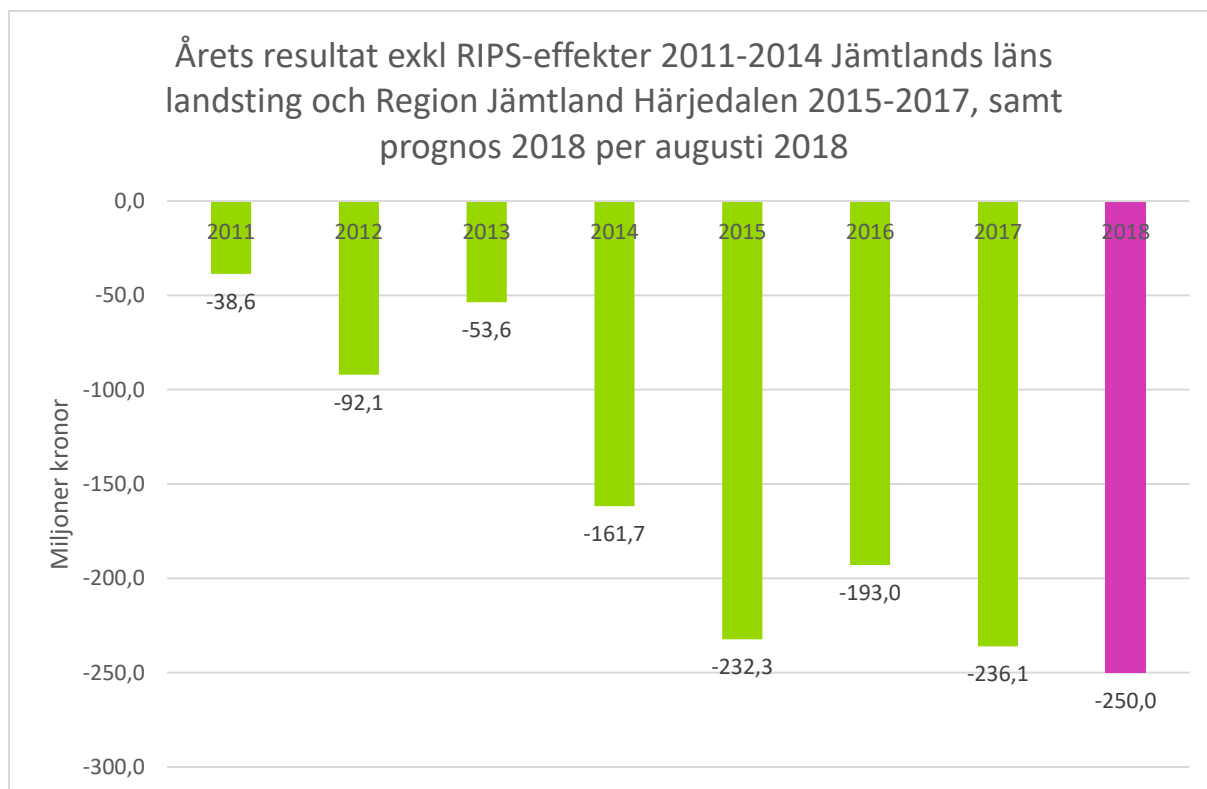
Anpassning till givna ramar är överordnat vid en eventuell målkonflikt med verksamhetens omfattning.

1.2 Regionens ekonomiska utveckling

Enligt kommunallagen ska kommuner och landsting ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och en budget i balans, dvs. att intäkterna överstiger kostnaderna. Om de redovisade kostnaderna överstiger intäkterna ett räkenskapsår ska det negativa resultatet och det egna kapitalet återställas inom tre år.

Vid synnerliga skäl finns det möjlighet att lägga fram en budget i underskott. Vilket Region Jämtland Härjedalen avser att göra då man befinner sig i en ekonomisk krissituation med ett balanserade underskott som beräknas vara ca 1,3 mdr kronor för 2018. Med en omsättning på ca 4 mdr är det inte möjligt att gå från ett underskott på 250 mkr till balans på ett år med besparingar. Region Jämtland Härjedalen avser att åberopa synnerliga skäl då en budget i underskott ger en mer rättvisande bild av ekonomin med de möjliga resultatförbättrande åtgärderna.

Figur 1. Jämtlands läns landsting resultat exkl. RIPS-effekter 2011–2014, Region Jämtland Härjedalen 2015–2017 samt prognos 2018 per augusti 2018.

1.3 Den samhällsekonomiska utvecklingen

Högkonjunkturen kulminerar 2019 och svensk ekonomi går fortfarande på högvarv. Både Konjunkturinstitutets och Arbetsförmedlingens återkommande enkäter till företagen pekar på en fortsatt tydlig optimism, även om stämningsläget dämpats något sedan förra hösten. Arbetsgivarna planerar för fler anställda, men svårigheten att få tag i personal och bristen på utbildad arbetskraft håller tillbaka. Sammantaget pekar SKL:s senaste prognos (05–18) på att högkonjunkturen går in i en fas med lägre tillväxttal och små förändringar i antalet arbetade timmar. En naturlig utveckling när konjunkturen kulminerar. Trots ett allt mer ansträngt arbetsmarknadsläge antas löneutvecklingen bli fortsatt dämpad. De löneavtal som slutits för de närmaste åren ligger på låga nivåer och löneglidningen är låg. Därmed är det inhemska inflationstrycket svagt. Riksbanken antas därmed dröja med att höja styrräntan till i början av 2019. I takt med att styrräntan sedan stegvis höjs stiger också de räntor som påverkar hushållens ekonomi, därmed ökar KPI betydligt snabbare än KPIF. (Ekonominytt, SKL, nr. 06/2018).

Tabell 1. Nyckeltal för den svenska ekonomin

Procentuell förändring om inte annat anges

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Sysselsättning, timmar anställda*	2,6	2,0	1,9	0,3	-0,3	0,3
Relativ arbetslöshet, % av arbetskraften	6,9	6,7	6,1	6,2	6,7	7,0
Timlön, nationalräkenskaperna	2,2	2,7	2,9	3,1	3,4	3,5
Timlön, konjunkturlönestatistiken	2,4	2,5	2,9	3,1	3,4	3,5
Konsumentpris, KPIF-KS	1,3	1,7	1,7	1,8	2,1	2,0
Konsumentpris, KPI	1,0	1,8	2,0	2,4	2,7	2,8
Realt skatteunderlag	2,6	1,3	1,3	0,7	0,1	0,9
Befolkning 15–74 år	0,9	1,1	0,8	0,6	0,5	0,6

*Kalenderkorrigerad utveckling.

1.4 Befolkningsutveckling

I den befolkningsprognos som ligger till grund för beräkning av skatteunderlag och kommunalt utjämningsbidrag, har SKL använt sig av SCB:s reviderade befolkningsprognos från april 2017. I tabell 2 nedan visas prognosen.

Tabell 2. Befolkningssiffror för åren 2017–2021 SCB, samt egen prognos Jämtland Härjedalen

	2017	2018	2019 Prognos	2020 Prognos	2021 Prognos
Rikets befolkning (1/11 året innan)	9 967 637	10 104 036	10 208 771	10 305 672	10 404 656
Årlig procentuell förändring riket		+ 1,37%	+ 1,04%	+ 0,95%	+ 0,96%
SCBs siffror för Jämtland Härjedalen	128 276	129 712	130 606	131 391	132 194
Region Jämtland Härjedalen, egna siffror	128 276	129 712	130 012	130 162	130 162
Årlig procentuell förändring Jämtland Härjedalen, egna siffror		+ 1,12%	+ 0,23%	+ 0,12%	+ - 0

I regel har SCB tidigare överskattat befolkningsstorleken när det gäller prognoser för Jämtland Härjedalen. För närvarande är det svårare än vanligt att prognostisera befolkningsutvecklingen. Den beror på hur många asylsökande som kommer till länet och i vilken utsträckning de som beviljas uppehållstillstånd sedan stannar kvar i regionen. Av ovan angivna skäl har befolkningsprognosen sänkts, jämfört med SCB, vid beräkningen av Regionens generella statsbidrag. Befolkningen i länet förväntas visserligen växa under planperioden, men med ett

betydligt mindre antal än i SCBs prognos. Länets befolkning beräknas i denna plan att öka under 2019 och 2020 för att sedan återigen ligga konstant.

1.5 Skatteunderlagets utveckling

Skatteunderlagstillväxten avtar när konjunkturen kulminerar 2019. Den svagare inkomstutvecklingen för pensionärer motverkas av att grundavdragen höjs för personer som fyllt 65 år, vilket håller tillbaka skatteunderlaget ytterligare. Detta kompenseras landstingen för genom en höjning av anslaget Kommunalekonomisk utjämning med ett belopp som motsvarar avdragshöjningens beräknade effekt på skatteintäkterna. Det betyder att skatteunderlagets underliggande ökningstakt är 0,6 procentenheter större än den faktiska. År 2019 och 2020 prognostiserar SKL en svagare utveckling av skatteunderlaget. Det beror på att arbetade timmar utvecklas betydligt mindre gynnsamt när konjunkturen kulminerar 2019 och rör sig ned mot konjunkturell balans året efter. Det motverkas endast till en mindre del av att löne- och pensionshöjningarna tilltar. 2021 års skatteunderlagstillväxt visar utvecklingen vid konjunkturell balans – en viss men liten ökning av arbetade timmar samt måttliga höjningar av löner och pensioner betyder att skatteunderlaget ökar i linje med ett historiskt genomsnitt. (Ekonominytt, SKL, nr. 06/2018).

Tabell 3. SKLs prognos för utvecklingen av skatteunderlaget

Utveckling av skatteunderlaget i procent	2018	2019	2020	2021	2019-2021
Riket enl SKL	3,60	3,00	3,00	3,90	9,90
Jämtlands län enl SKL	3,32	2,11	2,41	3,31	7,83
Jämtlands län egen prognos	3,32	2,08	2,13	2,89	7,10

På grund av en låg genomsnittsinkomst i länet är skatteunderlaget per invånare bland de lägsta i landet. Skatteunderlaget för länet växer normalt i en långsammare takt än för riket som helhet, så ser det även ut i SKLs senaste skatteunderlagsprognos, se tabell 3.

1.6 Löne- och prisförändring för landsting

SKL räknar med att landstingen får löneutveckling 0,4 procentenheter under perioden 2019–2021. Landstingsprisindex (LPIK), som innefattar flera priskomponenter, förväntas variera enligt tabell nedan.

Tabell 4. SKLs prognos för Landstingsprisindex LPIK

Årlig procentuell förändring

	2017	2018	2019	2020	2021
LPIK inkl. läkemedel	2,7	3,4	2,3	2,8	2,6
– Timlön	2,7	2,9	2,9	3,2	3,3
– Socialavgifter	3,3	8,3	2,6	5,2	3,5
– Läkemedel	0,2	–0,7	–0,7	–0,8	–0,8
– Förbrukning	3,4	2,5	2,7	2,4	2,4
LPIK exkl. läkemedel	3,1	4,0	2,8	3,4	3,1

**Genomsnittligt LPIK för perioden 2018–2021 är 2,8 inkl. läkemedel och 3,3 exkl. läkemedel.*

SKL räknar med fallande läkemedelspriser under 2019–2021. Endast rena prisförändringar på befintligt sortiment inklusive generika tas med i SKLs beräkningar. Eventuell merkostnad för nya läkemedel ingår inte i prismätningarna, då de höga kostnaderna för en del av de nya läkemedlen antas spegla en förbättrad kvalitet och därför inte betraktas som en prisförändring.

I region Jämtland Härjedalen ersätts privata vårdgivare via Hälsoval, budgetram undantaget läkemedel räknas upp enligt LPIK (exkl. läkemedel).

2 REGION JÄMTLAND HÄRJEDALENS FINANSIERING

I det här avsnittet redovisas vilka förutsättningar Region Jämtland Härjedalen har att finansiera sin verksamhet med skatteintäkter, generella statsbidrag (kommunala utjämningsbidrag) samt övriga intäkter.

2.1 Skatteintäkter

För att finansiera Region Jämtland Härjedalens uppgifter betalar länets invånare skatt. Skatteintäkterna är beroende av skatteunderlagets storlek, som i sin tur beror på samhällsekonomi, arbetsmarknadsstruktur och demografi. Regionens förtroendevalda kan påverka skatteintäkternas storlek genom beslut om skattesats.

Preliminär skatt för år 2019 budgeteras enligt prognos för det slutliga skatteunderlaget 2017, uppräknat till 2019 års nivå. Prognos för preliminärskatt och avräkning utgår från SKLs prognos i augusti 2018. Skattesatsen för 2019 är i denna plan oförändrad på 11,20 kronor. I beräkningarna antas länets befolkning växa med 450 personer under planperioden.

2.2 Kommunala utjämningsbidrag och generella statsbidrag

Syftet med kommunal utjämning är att skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för alla landsting och regioner att kunna tillhandhålla sina invånare likvärdig service oberoende av länsinvånarnas inkomster och andra strukturella förhållanden.

Systemet för kommunalekonomisk utjämning omfattar

- Inkomstutjämning – utjämning av skatteintäkter mellan kommuner och landsting baserad på länets skattekraft. Staten garanterar medelskattekraft på 115 %. Inkomstutjämningen ska ge Region Jämtland Härjedalen kompensation för låga inkomster och svagt skatteunderlag.
- Kostnadsutjämning – utjämning för strukturella kostnadsskillnader beroende på demografi, brukarens behov och produktionsvillkor. Utgörs av fyra delmodeller, hälso- och sjukvård, befolkningsförändringar, lönekostnader och kollektivtrafik. Kostnadsutjämning ska ge Region Jämtland Härjedalen kompensation för höga kostnader på grund av stor andel äldre i befolkningen, sjukresor/sjuktransporter, små hälsocentraler och ambulansstationer som en anpassning till en liten befolkning glest utspridd på stor yta.
- Strukturbidrag och införandebidrag – utgår till vissa kommuner och landsting som kompensation för större förändringar i utjämningsystemet genom åren. Strukturbidraget ger Region Jämtland Härjedalen viss kostnadstäckning för de extrakostnader som regionen har för t.ex. central administration, politisk ledning och systemkostnader som måste fördelas på ett mycket mindre invånarantal och som inte är proportionella med befolkningsstorleken.
- Regleringsavgift – reglerar att statens utgifter för kommunalekonomisk utjämning hamnar på samma nivå som regeringen föreslår och riksdagen beslutar om. Avgiften är ett enhetligt belopp per invånare.

SCB räknar utifrån systemets regler fram hur mycket varje landsting ska betala in till eller få ut från det kommunala utjämningsystemet. Summan av alla in- och utbetalningar blir det belopp som staten skulle behöva betala in till systemet för att skapa likvärdiga förutsättningar för att bedriva vård i hela landet. Detta belopp blir större och större för varje år framåt i tiden. I statsbudgeten görs dock andra fördelningar. För att inte staten ska behöva betala mer än planerat, tillämpas den s.k. regleringsavgiften. Denna avgift debiteras alla landsting med ett lika stort belopp per invånare.

Tabell 5. Bidrag från utjämningsystemet i miljoner kronor - Region Jämtland Härjedalen

Utjämningsbidrag (miljoner kronor)	Budget 2018	Prognos 2018	Prognos 2019	Prognos 2020	Prognos 2021
Inkomstutjämnning	655	655	669	661	679
Kostnadsutjämnning	48	49	46	52	53
Strukturbidrag	102	102	102	102	102
Regleringsavgift	-39	-39	-25	-25	-30
Överföring statsbidrag till kommunerna	-4	-3	-4	-4	-4
Summa utjämningsbidrag	762	762	788	786	800
Förändring mellan åren			26	-2	14
Årlig procentuell förändring			3,4%	-0,2%	1,8%

Beloppen i utjämningsystemet baseras på uppgifter enligt SKL:s prognos i december 2018.

2.3 Läkemedelsbidrag

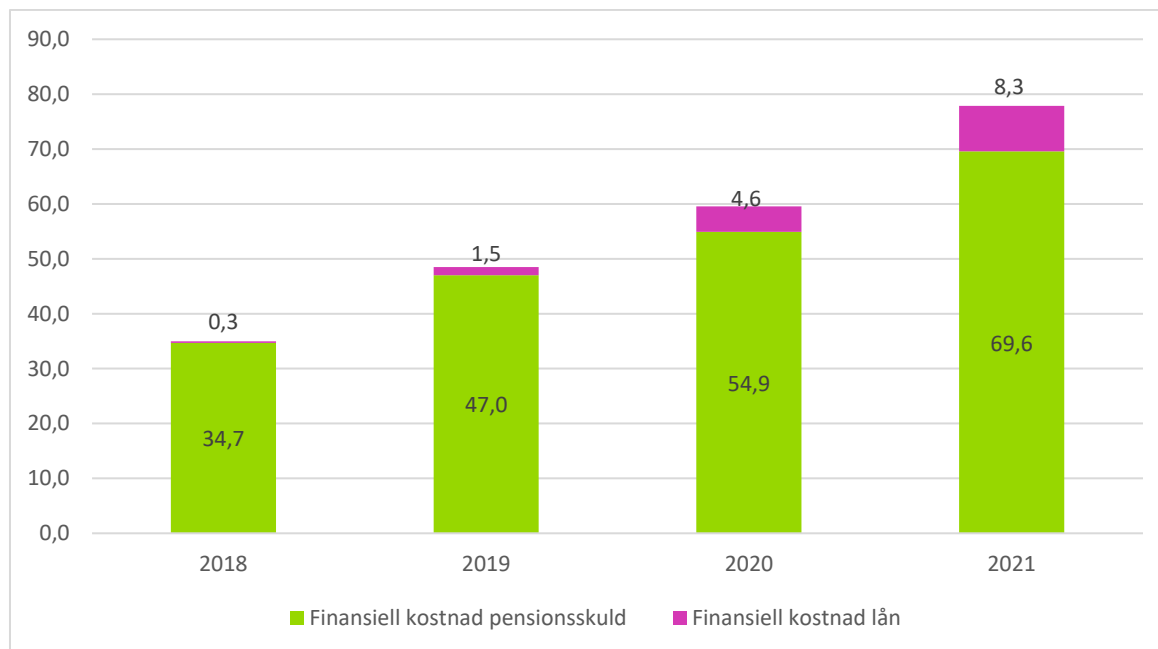
För 2019 och framåt finns inget fastställt belopp på överenskommelse om läkemedelsbidraget mellan SKL och staten, därför budgeteras läkemedelsbidraget till Region Jämtland Härjedalen på samma nivå som överenskommit 2018, 365,6 miljoner kronor.

2.4 Finansnetto

Den största delen av de finansiella kostnaderna i planen för 2019–2021 avser räntekostnader på pensionsskulden. Skandia lämnar prognoser om den finansiella kostnaden för intjänandedelen på pensionsskulden för respektive år. Den finansiella kostnaden för pensioner består av ränte- och basbeloppsuppräknningar. För 2018 beräknas den finansiella kostnaden för pensioner till 34,7 miljoner kronor. Framåt räknar Skandia med att de räntor som ligger till grund för pensionsberäkningarna stiger, varför prognosen för de finansiella kostnaderna för pensioner 2019 blir 47 miljoner kronor, 54,9 miljoner kronor 2020 och 69,6 miljoner kronor 2021.

Vid beräkningarna för ränteprognosen på finansiella kostnader avseende lån används antagandet att nuvarande skuldportfölj refinansieras med samma bindningstider. Om prognoserna gällande stigande marknadsräntor infrias, kommer de finansiella kostnaderna att stiga kraftigt under planperioden.

Figur 2. Prognos finansiella kostnader 2018–2021 Region Jämtland Härjedalen

2.5 Pensionskostnader

Enligt prognos från pensionsadministratören Skandia beräknas pensionskostnaderna öka under kommande år och då framförallt under 2021 då de finansiella kostnaderna ökar kraftigt. Beräkningarna bygger på förutsättningen att antalet anställda ska vara oförändrat framöver. Inga anställda antas avsluta eller påbörja anställningar med undantag för vid pensionering. Anställda som går i pension under prognosperioden ersätts beräkningsmässigt av en yngre person med liknande inkomstprofil.

Tabell 6. Pensionskostnader - Region Jämtland Härjedalen

Pensionskostnader (miljoner kronor)	Prognos 2018	Prognos 2019	Prognos 2020	Prognos 2021
Förändring av avsatt till pensioner	81	72	81	91
Pensionsutbetalningar	120	132	134	140
Premier årlig intjänad individuell pension	82	84	87	90
Finansiell kostnad för avsatt till pensioner	28	38	44	56
Löneskatt	75	79	84	91
Summa pensionskostnader	386	404	429	468
Förändring mellan åren		17	25	39
Årlig procentuell förändring		4,5%	6,3%	9,2%

Av pensionskostnaderna är det endast en mer begränsad del av kostnaderna som går att minska genom åtgärder. Den del som skulle kunna sänkas något, rör varje års intjänade individuella pension som sedan betalas ut i mars månad året därpå. Vid en neddragning av personal, minskar

dessa kostnader. Även en mindre del av ökningen av pensionsskulden i balansräkningen går att påverka, eftersom pensionsskulden ökar i relation till den del av medarbetarnas lön som överstiger 7,5 basbelopp. Den största delen av skulden består dock av tidigare års intjänade förmånpensioner.

Tabell 7. Pensionsåtagande - Region Jämtland Härjedalen

Total pensionsskuld, mnkr	2018	2019	2020	2021	2022
Ansvarsförbindelse	1649,3	1599,0	1552,5	1511,6	1463,2
Avsatt till pensioner	1127,9	1237,6	1362,4	1509,5	1661,4
Upplupna kostnader	93,0	94,7	98,2	101,8	105,6
Löneskatt	691,9	706,6	726,3	752,8	778,6
Summa skuld	3562,1	3637,9	3739,4	3875,7	4008,9

2.6 Resultatförbättrande åtgärder

Tabell 8. Resultatförbättrande åtgärder

Resultatförbättrande åtgärder	2019
Opus2020	20
6-punktsprogrammet	40
Bemanningsnorm/schemaläggning	30
Fenix - förbättringsprojekt inom psykiatrin	10
Minskade kostnader sjukresor	5
E-handel - inköpsstyrning till avtal	5
"400 st-medarbetarförslag"	10
Totalt	120

Samtliga idag pågående förbättringsprojekt genomlysas nu för att komma ut med en tydligare styrning och koncentration av resurser på de förbättringsprojekt som ska ge mest ekonomisk effekt. Det tillsammans med upptagna resultatförbättrande åtgärder i tabellen beräknas ge resultatförbättrande åtgärder med 100 mkr per år för 2020 och 2021.

Ovanstående belopp på resultatförbättrande åtgärder är inarbetade i räkenskaperna under *kapitel 5*.

2.7 Likviditet och upplåningsutrymme

Region Jämtland Härjedalen kommer under planperioden öka sin upplåning enligt nedan.

Tabell 9. Upplåningsutrymme

Nyupplåningsutrymme i miljoner kronor	2019	2020	2021
Nyupplåning	180	150	120

3 BUDGETRAMAR PER NÄMND SAMT FINANSIERING 2019–2021

I det här avsnittet redovisas hur Region Jämtland Härjedalens ekonomiska ramar fördelats mellan nämnder samt den investeringsram som gäller för regionen som helhet. Per 2019-01-01 införs ny politisk organisation vilket förändrar ramfördelningen på nämndnivå jämfört med år 2018.

3.1 Budgetramar

I tabell 10 beskrivs inprioriteringar där beslut tagits om införande som medför utökat uppdrag och därmed utökning av budgetram.

Tabell 10. Inprioriteringar

Nämnd (Mkr)	Objekt	Beslut	2019	2020	2021
Regionstyrelsen Regionstaben	Utvecklingsprogram COSMIC 2019–2023	RS/1222/2018	10	10	11
Regionstyrelsen Regionstaben	Utvecklingsanslag Regiondirektör	RS/1134/2018	5	5	5
Regionstyrelsen Vårdval	Bemanning ST-läkare	RS/258:12/2017	13	13	13
Regionala utvecklings- nämnden	Länstrafiken		5	5	5

Tabell 11. Budgetramar per nämnd samt finansiering

Förslag budgetram 2019 Miljoner kronor	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Regionstyrelsen	1 170,7	1 200,5	1 232,7
Hälso- och sjukvårdsnämnden	2 770,7	2 786,1	2 793,8
<i>Varav föreslagen budgetramökning fr. fg. år HS-nämnd, ingår i ovanstående rad</i>	<i>(3,2 + 214)</i>	<i>(15,4)</i>	<i>(7,7)</i>
Regionala utvecklingsnämnden	324,5	324,5	324,5
Gemensam nämnd för samverkan inom drift och stöd, utveckling samt specialistfunktioner	0,1	0,1	0,1
Gemensam nämnd för sammanhållen upphandling, lagerhållning och distri- bution av sjukvårdsprodukter	0,0	0,0	0,0
Revision	5,0	5,0	5,0
Patientnämnden	3,2	3,2	3,2
Förtroendevalda politiker	27,3	27,3	27,3
SUMMA BUDGETRAM	4 301,5	4 346,6	4 386,5
FINANSIERING			
Skatteintäkter	2 980,0	3 066,1	3 157,3
Inkomstutjämnning	668,7	660,8	678,5
Kostnadsutjämnning	46,4	52,1	53,4
Regleringsavgift/bidrag	-25,1	-24,7	-29,8
Reglering kommunerna LSS mm	-3,4	-3,4	-3,4
Strukturbidrag	101,9	102,0	102,0
Läkemedelsbidrag	365,6	365,6	365,6
Finansiella intäkter	2,0	2,0	2,0
Finansiella kostnader	-48,5	-59,6	-77,9
SUMMA FINANSIERING	4 087,5	4 161,0	4 247,9
RESULTAT	-214,0	-185,6	-138,6

3.2 Förändring budgetramar

3.2.1 Nämndförändringar 2019

- Före detta Hälso- och sjukvårdsförvaltningens budgetram 2445,8 Mkr flyttas från Regionstyrelsen till Hälso- och sjukvårdsnämnden.
- Före detta Vårdvalnämndens budgetram 695,4 Mkr flyttas till Vårdval inom Regionstyrelsen.
- Före detta område ”motsedda utgifter” som tidigare återfanns under Finansförvaltningen, numer område ”Regionövergripande kostnader” inkluderas organisatoriskt i Regionstyrelsen och därmed följer kvarvarande budgetram på 181,7 Mkr med i flytten.

3.2.2 Regionstyrelsen

Följande förändringar har gjorts i Regionstyrelsens budgetram:

- Pott för särskild lönesatsning 13,4 Mkr samt Regionstyrelsens gemensamma pott 49,1 Mkr som under år 2018 återfanns inom Regionstyrelsen omdisponeras till Hälso- och sjukvårdsnämndens budgetram för år 2019–2021, HS-gemensamt, totalt 62,5 Mkr.
- 2 Mkr omfördelas till Förtroendevalda politikernas budgetram till följd av inrättande av hälso- och sjukvårdsnämnd (RS/528/2018 §58).
- 0,1 Mkr omfördelas till ”Gemensam nämnd för samverkan inom drift och stöd...” enligt beslut om samfinansiering av tjänst tillsammans med övriga av nämndens parter (RF 2018-02-14 §36).
- Enligt Regiondirektörens direktiv (RS/1134/2018) tillkommer ingen uppräknings av budgetram, undantag Vårdval och område fd. motsedda kostnader.

Regionstab:

- Inprioriteringar avseende Utvecklingsprogram COSMIC 2019–2023 (RS/1222/2018) 10 Mkr år 2019–2020, 11 Mkr år 2021 samt utökad Utvecklingsanslag Regiondirektör (RS/1134/2018) med 5 Mkr år 2019–2021 justeras mot Regionstyrelsens principiella förändringar fd. område motsedda kostnader.
- Utveckling RAKEL (RS/354/2018) 0,1 Mkr till krisberedskap årligen 2019–2020
- Ädel Rehab flyttades under år 2018 från Område Ortopedi inom fd. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen till Hälso-sjukvårdspolitiska avdelningen enligt RS/2759/2017.
- Läkemedelsteamet flyttas från område Patientsäkerhet inom Hälso- och sjukvårdsnämnden till Hälso-sjukvårdspolitiska avdelningen per 2019-01-01, enligt RS/1379:13/2015.
- Enligt Regiondirektörens direktiv (RS/1134/2018) minskas interndebering avseende tjänster som Regionstaben utför till Hälso- och sjukvård från och med år 2019, vilket delvis medför flytt av budgetram från HS-övergripande till Regionstaben.

Vårdval:

- Vårdval räknas upp enligt LPIK exkl. läkemedel, med undantag för läkemedelsdelen.
- Inprioriteringar 2019: Vårdval tillfördes 7 Mkr år 2018 för Bemanning ST-läkare, budgetram för 2019 utökas med ytterligare 6 Mkr, totalt 13 Mkr för år 2019–2021 enligt RS/258:12/2017, justeras mot Regionstyrelsens principiella förändringar, fd. område motsedda kostnader.
- Generella statsbidrag som tillförts Vårdval år 2019 är 16,7 Mkr (avgiftsfri tandvård, avgiftsfri mammografi, sänkt högkostnadsskydd 85 år och äldre samt fria läkemedel barn). Prognos 17,1 Mkr för år 2020 och 17,4 Mkr för år 2021.
- Generellt statsbidrag som tillkommer i budgetram år 2019–2021 är avgiftsfri cellprovtagning 1,8 Mkr.
- Momsintäkt har justerats ned för Privata vårdgivare vilket innebär motsvarande tillförd budgetram.

Regionövergripande kostnader fd. område motsedda kostnader:

- Budgetramen justeras bland annat beroende på nya prognostiserade kostnader för pensioner, sänkt internränta med -0,25 procentenheter, preliminära skatteunderlagsförändringar samt principiella förändringar. Uppräkning enligt LPIK inkl. läkemedel.

3.2.3 Hälso- och sjukvårdsnämnden

- Hälso- och sjukvårdsnämndens budgettram efter principiella förändringar uppgår för år 2019 till 2553,5 Mkr, plus kvarvarande uppräknig 3,2 Mkr.
- Årets prognostiserade resultat (-214 Mkr år 2019) ger en ökad budgettram på Hälso- och sjukvårdsnämnden med motsvarande, ytterligare 15,4 Mkr år 2020 samt 7,7 Mkr år 2021.
- Utveckling RAKEL (RS/354/2018) 0,2 Mkr till akutområdet årligen 2019–2021.
- Ädel Rehab flyttades under år 2018 från Område Ortopedi inom fd. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen till Hälso-sjukvårdspolitiska avdelningen enligt RS/2759/2017.
- Läkemedelsteamet flyttas från område Patientsäkerhet inom Hälso- och sjukvårdsnämnden till Hälso-sjukvårdspolitiska avdelningen per 2019-01-01, enligt RS/1379:13/2015.
- 53,6 Mkr omfördelas till Hälso-sjukvårdsnämndens budgettram, HS-gemensamt, till följd av principförändringar inom bland annat fd. område motsedda kostnader, Regionstyrelsen.

3.2.4 Regionala utvecklingsnämnden

- 1,7 miljoner kronor i tillfällig budget 2018 avseende investeringsbidrag Nationalmuseum norr har exkluderats ur budgettram 2019–2021 och tillförts Hälso- och sjukvårdsnämndens budgettram.
- Driftbidrag för Jamtli 0,5 Mkr kvarstår även för år perioden 2019–2021, RS/916/2018.
- Inprioritering 5 Mkr 2019–2021 till Länstrafiken.
- Enligt Regiondirektörens direktiv (RS/1134/2018) tillkommer ingen uppräknig av budgettram.

3.2.5 Revision

Förslag utökning av budgettram med 0,1 Mkr till totalt 5,0 Mkr, 2019-2021.

3.2.6 Gemensam nämnd för samverkan inom drift och stöd...

Budgettram 0,1 Mkr tilldelas Gemensam nämnd för samverkan inom drift och stöd, utveckling samt specialistfunktioner enligt beslut om samfinansiering av tjänst tillsammans med övriga av nämndens parter (RF 2018-02-14 §36). I övrigt ingen uppräknig.

3.2.7 Patientnämnd

Budgetramen 2019 inkluderar utökat uppdrag 256 tkr (riktat statsbidrag som blev generellt fr.o.m. år 2018) totalt 3,170 Mkr enligt RS/1702/2018 §54. I övrigt ingen uppräknig.

3.2.8 Förtroendevalda politiker

Budgetramen 2019 utökas med 2 Mkr till följd av ny politisk organisation per 2019-01-01 och inrättandet av hälso- och sjukvårdsnämnd, enligt RS/528/2018 §58 bör budgetramen därmed uppgå till 27,3 Mkr. I övrigt ingen uppräknig.

3.3 Investeringsram Regionstyrelsen

För 2019 föreslås investeringsramen uppgå till 141 miljoner kronor. Från och med 2019 gäller förändrad nivå för vad som räknas som en investering till 1 prisbasbelopp (45 500 kr för 2018) jämfört med 0,5 prisbasbelopp.

Tabell 12. Investeringsbehov

Investeringsbehov	2019	2020	2021
Investeringar som beslutas av investeringsrådet	96	96	96
Tidigare års beslutade investeringar	19		
Hjälpmedel	15	15	15
Öron mottagning/operation	11		
Summa	141	111	111

Hjälpmedel ingår i investeringsramen men hanteras enligt särskilda rutiner och tas inte upp av investeringsrådet.

3.4 Nationella satsningar, riktade statsbidrag

Förutom de generella statsbidragen som staten ger till kommuner och landsting genom utjämningsystemet ger de även riktade statsbidrag. Riktade statsbidrag (specialdestinerade) är öronmärkta för ett visst ändamål vilket kräver en motprestation. De betalas inte ut med automatik utan måste sökas efter särskilda rutiner, vilket innebär en ökad administration för kommuner och landsting. Satsningarna antas vara kostnadsneutrala och icke resultatpåverkande och tilldelas därför inte i budgetram. De ingår inte heller i finansieringen. På grund av osäkerhet kring riktade statsbidrag är nedanstående belopp endast en plan för kommande år enligt försiktighetsprincipen.

Tabell 13. Riktade statsbidrag

Riktade statsbidrag, Mkr	Prognos 2018	Plan 2019	Plan 2020	Egen prognos 2021
	111	76	68	60

3.5 Välfärdsmiljard, utifrån flyktingmottagande

Denna del av välfärdsmiljarden är ett statsbidrag som internt hanteras som riktat, därav ingår dessa medel varken i finansieringen eller i budgetram. I resultatbudget *kapitel 5.1* summeras riktade statsbidrag (tabell 13) och välfärdsmiljarden, utifrån flyktingmottagandet (tabell 14) under raden riktade statsbidrag.

Av totalt anslag 1:4, 1000 Mkr, fördelas regionens del enligt flyktingvariabler det vill säga länets andel av rikets totalt antal mottagna.

Tabell 14. Välfärdsmiljard som fördelas utifrån flyktingmottagande

Välfärdsmiljard, Mkr	Prognos 2018	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021
Välfärdsmiljard som fördelas utifrån flyktingmottagande	28	17	10	-

Enligt RS/2175/2016 §23 utreds huruvida Asylflyktinghälsan samt Asylflyktingsamordningen uppdrag ska se ut för år 2019 och framåt, vidare beslut togs i Regionstyrelsen 2018-10-24 §248 att fördela 3,9 Mkr till Asylteam och Asylsamordning.

4 FINANSIELLA MÅL

I fullmäktiges uppgifter ingår enligt kommunallagen, 8 kap 5§, att för ekonomin ange de finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. De målen preciseras i det här avsnittet.

4.1 Långsiktigt hållbar ekonomi

Under planperioden är målet en ekonomi i balans. För att uppnå det övergripande målet om en *långsiktig hållbar* ekonomi och för att kunna återställa det ackumulerade underskottet, krävs positiva ekonomiska resultat efter planperioden. För att ha en ekonomi i balans får verksamheternas nettokostnadsutveckling inte vara högre än intäktsutvecklingen på skatter och bidrag.

Tabell 15. Långsiktig hållbar ekonomi

Mätetal	Mål på längre sikt
Ekonomiskt resultat efter finansnetto som procentandel av verksamhetens budgeterade nettokostnader	2 %

4.2 Kostnadskontroll

God kostnadskontroll är viktigt för att uppnå god ekonomi. Region Jämtland Härjedalen åberopar synnerliga skäl och lägger fram en budget i underskott vilket ger en mer rättvisande bild av ekonomin med de möjliga resultatförbättrande åtgärderna under 2019, då man inte kan få en ekonomi i balans under planperioden.

Tabell 16. Kostnadskontroll

Mätetal	Utfall per Nov 2018	Mål 2019	Plan 2020	Plan 2021
Nettokostnadsutveckling jämfört föregående år	3,2 %	0,3%	1,0%	0,9%

4.3 Avtalstrohet

Ett verktyg för att begränsa nettokostnadsökningen är att i största möjliga mån göra inköp mot regionens upphandlade avtal. Avtalstroheten mäts som den andel av inköpen som skett mot upphandlade avtal.

Tabell 17. Avtalstrohet

Mätetal	Utfall 2018	Mål 2019	Plan 2020	Plan 2021
Avtalstrohet	92 %	95 %	95 %	95%

4.4 Självfinansieringsgrad investeringar

Det andra finansiella målet för investeringar avser självfinansieringsgraden¹. På längre sikt bör de årliga investeringarna helt finansieras av skattemedel. En hög självfinansieringsgrad är önskvärd för att inte övervältra kostnader på kommande generationer och för att undvika räntekostnader för lån.

¹ Definition *självfinansieringsgrad*: Årets resultat + årets avskrivningar dividerat med årets investeringar minus försäljning av anläggningstillgångar.

5 RESULTAT-, BALANS- OCH FINANSIERINGSBUDGET

I det här avsnittet redovisas resultat-, balans- och finansieringsbudget.

5.1 Resultatbudget

Under förutsättning att de angivna resultatförbättrande åtgärderna under kapitel 2.6 genomförs samt ger beräknad ekonomisk effekt.

Tabell 18. Resultatbudget

Miljoner kronor	Utfall	Budget	Prognos november	Plan	Plan	Plan
	2017	2018	2018	2019	2020	2021
Verksamhetens intäkter	624,3	700,4	664,0	640,0	640,0	640,0
Riktade statsbidrag	95	0	97,0	93,0	77,8	60,0
Verksamhetens kostnader	-4 746,2	-4 621,9	-4 903,7	-4 893,7	-4 927,9	-4 953,5
Avskrivningar	-123,7	-130,4	-145,4	-140,7	-136,4	-133,0
Verksamhetens nettokostnader	-4 150,6	-4 051,9	-4 288,1	-4 301,5	-4 346,5	-4 386,4
Skatteintäkter	2 832,8	2 920,3	2 905,0	2 980,0	3 066,1	3 157,3
Generella statsbidrag *	762,8	789,7	790,0	788,5	786,8	800,8
Statsbidrag läkemedel	337,5	365,6	365,6	365,6	365,6	365,6
Finansiella intäkter	15,7	12,3	12,2	2,0	2,0	2,0
Finansiella kostnader	-34,3	-36,0	-34,8	-48,5	-59,6	-77,9
Årets resultat	-236,1	0,0	-250,0	-214,0	-185,6	-138,6
	3 914,5	4 051,9	4 038,1	4 087,5	4 161,0	4 247,9
*) Generella statsbidrag	Utfall	Budget	Prognos	Plan	Plan	Plan
	2017	2018	2018	2019	2020	2021
Inkomstutjämnning	636,9	654,7	654,7	668,7	660,8	678,5
Kostnadsutjämnning	43,2	48,5	48,5	46,4	52,1	53,4
Regleringsavgift/bidrag	-51,0	-39,3	-39,3	-25,1	-24,7	-29,8
Strukturbidrag	104,8	101,7	101,7	101,9	102,0	102,0
Statsbidrag "Välfärdsmiljarderna" flyktingmottagande	28,2	27,9	27,9	0,0	0,0	0,0
Överföring statsbidrag till kommunerna	0,8	-3,8	-3,4	-3,4	-3,4	-3,4
Summa	762,9	789,7	790,0	788,5	786,8	800,8
Nettokostnadsutveckling			3,3%	0,3%	1,0%	0,9%

5.2 Balansbudget

Under förutsättning att de angivna resultatförbättrande åtgärderna under kapitel 2.6 genomförs samt ger beräknad ekonomisk effekt.

Tabell 19. Balansbudget

Miljoner kronor	Utfall 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella tillgångar	9,5	6,3	4,2	2,8	1,9
Mark och byggnader och tekniska anläggningar	655,5	672,5	654,5	637,8	622,3
Maskiner och inventarier	240,7	254,5	274,8	267,5	262,0
Finansiella anläggningstillgångar	64,6	64,6	64,6	64,6	64,6
Långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa anläggningstillgångar	970,3	997,9	998,2	972,8	950,8
Omsättningstillgångar					
Förråd	13,4	13,4	13,4	13,4	13,4
Kortfristiga fordringar	245,8	245,8	245,8	245,8	245,8
Kortfristiga placeringar	376,4	425,8	425,8	425,8	425,8
Likvida medel	234,4	216,1	318,2	463,1	649,3
Summa omsättningstillgångar	870,0	901,1	1003,2	1148,1	1334,3
SUMMA TILLGÅNGAR	1840,3	1899,0	2001,4	2120,9	2285,1
SKULDER					
Eget kapital					
Eget kapital	-75,7	-311,8	-561,8	-775,8	-961,4
Årets resultat	-236,1	-250,0	-214,0	-185,6	-138,6
Summa eget kapital	-311,8	-561,8	-775,8	-961,4	-1099,9
Avsättningar					
Avsättning pensioner	1018,4	1127,7	1237,4	1362,1	1509,3
Särskild löneskatt övriga avsättningar	247,1	273,6	300,2	330,5	366,2
Avsättning skatter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa avsättningar	1265,5	1401,3	1537,6	1692,6	1875,5
Skulder					
Långfristiga skulder	107,1	280,1	460,1	610,1	730,1
Kortfristiga skulder	779,5	779,5	779,5	779,5	779,5
Summa skulder	886,6	1059,6	1239,6	1389,6	1509,6
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	1840,3	1899,0	2001,4	2120,9	2285,1

5.3 Finansieringsbudget

Under förutsättning att de angivna resultatförbättrande åtgärderna under kapitel 2.6 genomförs samt ger beräknad ekonomisk effekt.

Tabell 20. Finansieringsbudget

Miljoner kronor	Utfall 2017	Prognos 2018	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021
Tillförda medel					
Internt tillförda medel	-33,0	31,1	63,1	105,9	177,2
Förändring av kortfristiga placeringar	91,9				
Förändring av övrigt rörelsekapital	25,2	0,0			
Minskning av långfristiga fordringar	0,1				
Ökning av långfristiga skulder	97,6	173,0	180,0	150,0	120,0
Summa tillförda medel	181,8	204,1	243,1	255,9	297,2
Använda medel					
Nettoinvesteringar	95,9	173,0	141,0	111,0	111,0
Köp av värdepapper till pensionsportföljen		49,4			
Minskning av långfristiga skulder					
Summa använda medel	95,9	222,4	141,0	111,0	111,0
Förändring likvida medel	85,9	-18,3	102,1	144,9	186,2

	2017	2018	2019	2020	2021
Internt tillförda medel miljoner kronor.					
Årets resultat	-236,1	-250,0	-214,0	-185,6	-138,6
Avskrivningar	123,7	145,4	140,7	136,4	133,0
Ökning pensionsskuld inkl räntekostnader	79,4	135,8	136,3	155,1	182,8
Summa internt tillförda medel	-33,0	31,1	63,1	105,9	177,2
Summa internt tillförda medel	-33,0	31,1	63,1	105,9	177,2

6 SAMMANFATTANDE SLUTSATSER

Enligt SKL blir skatteunderlagets utveckling 2019–2021 betydligt svagare allt eftersom konjunkturen utvecklas i lugnare takt. En snabb befolkningsökning, främst bland barn och till viss del äldre, innebär en högre kostnadsutveckling. Det i kombination med att skatteunderlaget har en normal eller långsammare utveckling, medför att landstingssektorn måste hålla tillbaka kostnadsökningar för att motverka gapet mellan intäkter och kostnader.

7 BILAGOR

7.1 Bilaga 1 Ordlista och förkortningar

Omsättningstillgång/anläggningstillgång

Omsättningstillgångar kan på kort sikt säljas, förbrukas eller på annat sätt omsättas i verksamheten. Exempelvis likvida medel, lagervaror eller fordringar på kunder och leverantörer.

Anläggningstillgångar ska användas eller ägas av verksamheten under längre tid och kan delas in i:

- materiella – till exempel maskiner, inventarier och fastigheter
- finansiella– till exempel aktier i dotterbolag
- immateriella– till exempel goodwill, patent- och licensrättigheter.

Avsättning

Skuld som är oklar när det gäller beloppet eller vid vilken tidpunkt den förfaller. En avsättning ska redovisas i balansräkningen om man förväntar sig en händelse där det är troligt att det kommer krävas resurser för att klara av åtagandet. Exempelvis kostnad för pensioner.

Eget kapital

Värdet av ett verksamhetens tillgångar med avdrag för skulder och avsättningar.

Ingående balans (IB)

Det sammanlagda värdet av organisationens tillgångar, skulder och eget kapital vid årets början.

Investering

Inköp av anläggningstillgångar som är tänkta att användas inom organisationen i över tre år och har inköpsvärde på minimum ett prisbasbelopp.

Regionkoncernen

Region Jämtland Härjedalen med dess förvaltning samt de aktiebolag, ekonomiska föreningar och stiftelser där regionen har ett väsentligt inflytande.

Likvida medel

Organisationens penningtillgodohavanden i kassa, postgiro, bank och bankgiro etc.

LPIK

Prisindex med kvalitetsjusterade löner för landsting.

Nettokostnad

Verksamhetens intäkter minus verksamhetens kostnader (inkl avskrivningar). Nettokostnaden finansieras med skatter och generella statsbidrag.

Resultaträkning

Skillnad mellan intäkter och kostnader under en viss period, vinst eller förlust.

Skuld

Åtagande att i framtiden fullgöra en ekonomisk förpliktelse till någon utomstående. Skulder som förfaller till betalning inom ett år benämns kortfristiga, övriga är långfristiga.